ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥

രാജോവാച

മൻവന്തരാണി സർവാണി ത്വയോക്തതാനി ശ്രുതാനി മേ ।
വീർയാൺയനന്തവീർയസ്യ ഹരേസ്തത്ര കൃതാനി ച ॥ **1** ॥

യോഽസൗ സത്യവ്രതോ നാമ രാജർഷിർദ്രവിഡേശ്വരഃ ।
ജ്ഞാനം യോഽതീതകൽപാന്തേ ലേഭേ പുരുഷസേവയാ ॥ **2** ॥

സ വൈ വിവസ്വതഃ പുത്രോ മനുരാസീദിതി ശ്രുതം ।
ത്വത്തസ്തസ്യ സുതാശ്ചോക്താ ഇക്ഷ്വാകുപ്രമുഖാ നൃപാഃ ॥ **3** ॥

തേഷാം വംശം പൃഥഗ് ബ്രഹ്മൻ വംശ്യാനുചരിതാനി ച ।
കീർതയസ്വ മഹാഭാഗ നിത്യം ശുശ്രൂഷതാം ഹി നഃ ॥ **4** ॥

യേ ഭൂതാ യേ ഭവിഷ്യാശ്ച ഭവന്ത്യദ്യതനാശ്ച യേ ।
തേഷാം നഃ പുൺയകീർതീനാം സർവേഷാം വദ വിക്രമാൻ ॥ **5** ॥

സൂത ഉവാച

ഏവം പരീക്ഷിതാ രാജ്ഞാ സദസി ബ്രഹ്മവാദിനാം ।
പൃഷ്ടഃ പ്രോവാച ഭഗവാംഛുകഃ പരമധർമവിത് ॥ **6** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ശ്രൂയതാം മാനവോ വംശഃ പ്രാചുർയേണ പരന്തപ ।
ന ശക്യതേ വിസ്തരതോ വക്തും വർഷശതൈരപി ॥ **7** ॥

പരാവരേഷാം ഭൂതാനാമാത്മാ യഃ പുരുഷഃ പരഃ ।
സ ഏവാസീദിദം വിശ്വം കൽപാന്ത്യേഽൻയന്ന കിഞ്ചന ॥ **8** ॥

തസ്യ നാഭേഃ സമഭവത് പദ്മകോശോ ഹിരൺമയഃ ।
തസ്മിഞ്ജജ്ഞേ മഹാരാജ സ്വയംഭൂശ്ചതുരാനനഃ ॥ **9** ॥

മരീചിർമനസസ്തസ്യ ജജ്ഞേ തസ്യാപി കശ്യപഃ ।
ദാക്ഷായൺയാം തതോഽദിത്യാം വിവസ്വാനഭവത് സുതഃ ॥ **10** ॥

തതോ മനുഃ ശ്രാദ്ധദേവഃ സംജ്ഞായാമാസ ഭാരത ।
ശ്രദ്ധായാം ജനയാമാസ ദശ പുത്രാൻ സ ആത്മവാൻ ॥ **11** ॥

ഇക്ഷ്വാകുന്യഗശർയാതിദിഷ്ടധൃഷ്ടകരൂഷകാൻ ।
നരിഷ്യന്തം പൃഷധ്രം ച നഭഗം ച കവിം വിഭുഃ ॥ **12** ॥

അപ്രജസ്യ മനോഃ പൂർവം വസിഷ്ഠോ ഭഗവാൻ കില ।
മിത്രാവരുണയോരിഷ്ടിം പ്രജാർഥമകരോത് പ്രഭുഃ ॥ **13** ॥

തത്ര ശ്രദ്ധാ മനോഃ പത്നീ ഹോതാരം സമയാചത ।
ദുഹിത്രർഥമുപാഗമ്യ പ്രണിപത്യ പയോവ്രതാ ॥ **14** ॥

പ്രേഷിതോഽധ്വർയുണാ ഹോതാ
ധ്യായംസ്തത് സുസമാഹിതഃ ।
ഹവിഷി വ്യചരത് തേന
വഷട്കാരം ഗൃണന്ദ്വിജഃ ॥ **15** ॥

ഹോതുസ്തദ്വ്യഭിചാരേണ കൻയേലാ നാമ സാഭവത്।
താം വിലോക്യ മനുഃ പ്രാഹ നാതിഹൃഷ്ടമനാ ഗുരും ॥ **16** ॥

ഭഗവൻ കിമിദം ജാതം കർമ വോ ബ്രഹ്മവാദിനാം।
വിപർയയമഹോ കഷ്ടം മൈവം സ്യാദ് ബ്രഹ്മവിക്രിയാ ॥ **17** ॥

യൂയം മന്ത്രവിദോ യുക്തതാസ്തപസാ ദഗ്ധകിൽബിഷാഃ।
കുതഃ സങ്കൽപവൈഷമ്യമനൃതം വിബുധേഷ്വിവ ॥ **18** ॥

തന്നിശമ്യ വചസ്തസ്യ ഭഗവാൻ പ്രപിതാമഹഃ।
ഹോതുർവ്യതിക്രമം ജ്ഞാത്വാ ബഭാഷേ രവിനന്ദനം ॥ **19** ॥

ഏതത് സങ്കൽപവൈഷമ്യം ഹോതുസ്തേ വ്യഭിചാരതഃ।
തഥാപി സാധയിഷ്യേ തേ സുപ്രജാസ്ത്വം സ്വതേജസാ ॥ **20** ॥

ഏവം വ്യവസിതോ രാജൻ ഭഗവാൻ സ മഹായശാഃ।
അസ്തൗഷീദാദിപുരുഷമിലായാഃ പുംസ്ത്വകാമ്യയാ ॥ **21** ॥

തസ്മൈ കാമവരം തുഷ്ടോ ഭഗവാൻ ഹരിരീശ്വരഃ।
ദദാവിലാഭവത് തേന സുദ്യുമ്നഃ പുരുഷർഷഭഃ ॥ **22** ॥

സ ഏകദാ മഹാരാജ വിചരൻ മൃഗയാം വനേ।
വൃതഃ കതിപയാമാത്യൈരശ്വമാരുഹ്യ സൈന്ധവം ॥ **23** ॥

പ്രഗൃഹ്യ രുചിരം ചാപം ശരാംശ്ച പരമാദ്ഭുതാൻ।
ദംശിതോഽനുമൃഗം വീരോ ജഗാമ ദിശമുത്തരാം ॥ **24** ॥

സ കുമാരോ വനം മേരോരധസ്താത് പ്രവിവേശ ഹ।
യത്രാസ്തേ ഭഗവാംഛർവോ രമമാണഃ സഹോമയാ ॥ **25** ॥

തസ്മിൻ പ്രവിഷ്ട ഏവാസൗ സുദ്യുമ്നഃ പരവീരഹാ।
അപശ്യത് സ്ത്രിയമാത്മാനമശ്വം ച വഡവാം നൃപ ॥ **26** ॥

തഥാ തദനുഗാഃ സർവേ ആത്മലിംഗവിപർയയം।
ദൃഷ്ട്വാ വിമനസോഽഭൂവൻ വീക്ഷമാണാഃ പരസ്പരം ॥ **27** ॥

രാജോവാച
കഥമേവംഗുണോ ദേശഃ കേന വാ ഭഗവൻ കൃതഃ।
പ്രശ്നമേനം സമാചക്ഷ്വ പരം കൗതൂഹലം ഹി നഃ ॥ **28** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏകദാ ഗിരിശം ദ്രഷ്ടുമൃഷയസ്തത്ര സുവ്രതാഃ।
ദിശോ വിതിമിരാഭാസാഃ കുർവന്തഃ സമുപാഗമൻ ॥ **29** ॥

താൻ വിലോക്യാംബികാ ദേവീ വിവാസാ വ്രീഡിതാ ഭൃശം।
ഭർതുരങ്കാത് സമുത്ഥായ നീവീമാശ്വഥ പർയധാത് ॥ **30** ॥

ഋഷയോഽപി തയോർവീക്ഷ്യ പ്രസംഗം രമമാണയോഃ।
നിവൃത്താഃ പ്രയയുസ്തസ്മാന്നരനാരായണാശ്രമം ॥ **31** ॥

തദിദം ഭഗവാനാഹ പ്രിയായാഃ പ്രിയകാമ്യയാ।
സ്ഥാനം യഃ പ്രവിശേദേതത് സ വൈ യോഷിദ് ഭവേദിതി ॥ **32** ॥

തത ഊർധ്വം വനം തദ് വൈ പുരുഷാ വർജയന്തി ഹി।
സാ ചാനുചരസംയുക്താ വിചചാര വനാദ് വനം ॥ **33** ॥

അഥ താമാശ്രമാഭ്യാശേ ചരന്തീം പ്രമദോത്തമാം।
സ്ത്രീഭിഃ പരിവൃതാം വീക്ഷ്യ ചകമേ ഭഗവാൻ ബുധഃ ॥ **34** ॥

സാപി തം ചകമേ സുഭ്രൂഃ സോമരാജസുതം പതിം।
സ തസ്യാം ജനയാമാസ പുരൂരവസമാത്മജം ॥ **35** ॥

ഏവം സ്ത്രീത്വമനുപ്രാപ്തഃ സുദ്യുമ്നോ മാനവോ നൃപഃ।
സസ്മാര സ്വകുലാചാര്യം വസിഷ്ഠമിതി ശുശ്രുമ ॥ **36** ॥

സ തസ്യ താം ദശാം ദൃഷ്ട്വാ കൃപയാ ഭൃശപീഡിതഃ।
സുദ്യുമ്നസ്യാശയൻ പുംസ്ത്വമുപാധാവത ശങ്കരം ॥ **37** ॥

തുഷ്ടസ്തസ്മൈ സ ഭഗവാന്യഷയേ പ്രിയമാവഹൻ।
സ്വാം ച വാചമൃതാം കുർവന്നിദമാഹ വിശാമ്പതേ ॥ **38** ॥

മാസം പുമാൻ സ ഭവിതാ മാസം സ്ത്രീ തവ ഗോത്രജഃ।
ഇത്ഥം വ്യവസ്ഥയാ കാമം സുദ്യുമ്നോഽവതു മേദിനീം ॥ **39** ॥

ആചാർയാനുഗ്രഹാത് കാമം
ലബ്ധ്വാ പുംസ്ത്വം വ്യവസ്ഥയാ।
പാലയാമാസ ജഗതീം
നാഭ്യനന്ദൻ സ്മ തം പ്രജാഃ ॥ **40** ॥

തസ്യോത്കലോ ഗയോ രാജൻ വിമലശ്ച സുതാസ്ത്രയഃ।
ദക്ഷിണാപഥരാജാനോ ബഭൂവുർധർമവത്സലാഃ ॥ **41** ॥

തതഃ പരിണതേ കാലേ പ്രതിഷ്ഠാനപതിഃ പ്രഭുഃ।
പുരൂരവസ ഉത്സൃജ്യ ഗാം പുത്രായ ഗതോ വനം ॥ **42** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
നവമസ്കന്ധേ ഇലോപാഖ്യാനേ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥